

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **12.02.2026**

Gizem Özcan

Muğla Milletvekili

Türkiye’de sosyal güvenlik hakkı, Anayasa’nın 60’ıncı maddesi ile güvence altına alınmış temel bir haktır. Malullük aylığı ise, çalışma gücünü belirli oranlarda kaybetmiş yurttaşların yaşamlarını sürdürebilmeleri için tanınmış kazanılmış bir sosyal güvenlik statüsüdür.

Son dönemde, özellikle kamuoyunda görünür olan çevre ve yaşam hakkı savunucularına yönelik olarak, malulen emeklilik haklarının isimsiz ihbarlar gerekçe gösterilerek yeniden incelemeye alındığı ve bazı durumlarda aylıkların kesildiğine ilişkin iddialar gündeme gelmiştir.

Bu kapsamda Muğla’da faaliyet gösteren çeşitli ekoloji örgütlerinde aktif olarak yer alan ve 2004 yılından bu yana malulen emekli olduğu belirtilen Halime Şaman’ın, isimsiz bir CİMER başvurusu sonrasında malullük aylığının kesildiği ifade edilmektedir. Kamuoyunda yer alan bilgilere göre; 27.03.2025 tarihli sağlık kurulu raporunda, daha önce de teşhis edilmiş olan mitokondriyal miyopatiye bağlı nöromusküler fonksiyon kaybı yeniden saptanmış ve üçte iki oranında işgücü kaybı bulunduğu açıkça rapor altına alınmıştır. Söz konusu rapor hem maluliyet mevzuatına hem de ilerleyici ve geri dönüşü olmayan nöromusküler hastalıklara ilişkin yerleşik tıbbi yaklaşım ilkelerine uygundur. Buna rağmen SGK, kendi sevkiyle alınan bu raporu kabul etmeyerek Şaman’ı bu kez Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi’ne sevk etmiştir. Ege Üniversitesi tarafından düzenlenen 25.09.2025 tarihli sağlık kurulu raporunda mitokondriyal miyopati tanısı açıkça belirtilmiş; ancak bu hastalığın çalışma gücü kaybına etkisine ilişkin herhangi bir maluliyet oranı tespit edilmemiştir. Aynı hastalığın kabul edilmesine rağmen oranlama yapılmaması, iki rapor arasında gerekçesiz ve açıklanmamış bir farklılık yaratmıştır. SGK Ege Üniversitesi’nin raporunu esas alarak, önceki raporda açıkça belirtilen üçte iki oranındaki işgücü kaybını dikkate almaksızın aylığı yeniden bağlamamıştır.

Bu bağlamda;

- 1) 2015–2025 yılları arasında malulen emeklilik hakkı yeniden incelemeye alınan kişi sayısı kaçtır? Bunların kaçında aylık kesilmiştir? Yıllara göre dağılım nedir?
- 2) Bu incelemelerin kaçında isimsiz ihbar, CİMER başvurusu veya üçüncü kişilerden gelen bildirimler gerekçe olarak kullanılmıştır?

- 3) SGK'nın sevk ettiği bir üniversite hastanesinin maluliyet oranı belirten raporunu kabul etmeyip ikinci bir hastaneye sevk etmesinin hukuki dayanağı nedir? Bu uygulama hangi kriterlere göre yapılmaktadır?
- 4) Malullük aylığı bağlanmış ve uzun yıllardır bu statüde olan kişilerin haklarının, idari işlemle ve geriye dönük biçimde ortadan kaldırılması "kazanılmış hakların korunması" ilkesiyle nasıl bağdaştırılmaktadır?
- 5) Yüksek Sağlık Kurulu kararlarına karşı etkili ve hızlı bir itiraz mekanizması var mıdır? Bu süreçte aylığı kesilen yurttaşların geçim güvencesi nasıl sağlanmaktadır?
- 6) Ekoloji mücadelesi, sendikal faaliyet, basın açıklaması gibi Anayasal haklar kapsamında faaliyet yürüten kişilere ilişkin malullük dosyalarının orantısız biçimde incelemeye alındığı iddiaları araştırılmış mıdır?
- 7) Halime Şaman örneğinde, SGK'nın sevkiyle alınan Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Hastanesi'nin 27.03.2025 tarihli ve üçte iki işgücü kaybı tespit eden raporu hangi somut hukuki veya tıbbi gerekçeyle yeterli görülmemiştir? SGK, kendi sevk ettiği bir üniversite hastanesinin maluliyet oranı belirten raporunu hangi mevzuat hükmüne dayanarak geçersiz sayabilmektedir?
- 8) Mitokondriyal miyopati tanısı açıkça belirtilmesine rağmen bu hastalığın çalışma gücü kaybına etkisine ilişkin herhangi bir maluliyet oranı belirtmeyen ikinci raporun bu eksikliğinin giderilmesi için raporun iadesi veya tamamlatılması yoluna gidilmemesinin nedeni nedir? Yüksek Sağlık Kurulu'nun karar verirken lehe olan ve oran içeren ilk raporu değerlendirme dışı bırakmasının gerekçesi nedir?
- 9) Bakanlığınız, malullük incelemelerinin keyfi, seçici veya baskı aracı olarak kullanılmadığını teminat altına almak için herhangi bir iç denetim veya bağımsız izleme mekanizması yürütmekte midir?